

BACSMEGYEI NAPLÓ

XXIX. évfolyam.

Szubotica, 1928. HÉTFŐ, május 21.

136. szám

Telefon: Kladóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52, 370.

Megjelentik mindennap reggel, ünnepek után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Ellentétek merültek fel Davidovics és Vukicsevics miniszterelnök között

Davidovics hétfőn terjeszti a demokratapárt követeléseit a miniszterelnök elé — Hírek a Vukicsevics miniszterelnök és Sztanojevics Aca közti tárgyalások megszakadásáról és Radics Pavle audienciájáról

A horvát parasztpárt belép a kormányba?

Beogradból jelentik: Beogradi politikai körökben az utóbbi napokban rendkívüli sokat beszélnek arról az állítólagos elégedetlenségről, amellyel újabban Davidovics Ljuba viseltetik a kormánnyal szemben. Különösen ellenzéki körökben híresztelik, hogy

Vukicsevics miniszterelnök és Davidovics Ljuba közt nincs meg a szükséges összhang,

hár kormánypárti részről most is hangsúlyozzák, hogy a kormány teljesen stabil.

Davidovicsnak a demokrata miniszterekkel szombaton megtartott konferenciája igen élénken foglalkoztatja a politikai köröket.

Davidovics különösen a kormánynak több közigazgatási intézkedését nem helyesli

és követeléseinek teljesítéséből kérdést akar csinálni. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy mindjárt a koalíció felbontásáról lenne szó, hanem Davidovics azt akarja elérni, hogy a demokratapárt egyes követeléseit a bitolji, stípi tartományokban is érvényre juttassanak. Természetesen ellenzéki körökben Davidovicsnak ehhez a fellépéséhez máris vérmes reményeket fűznek, de hír szerint

a kormány radikális részében meg van a hajlandóság arra, hogy a demokratapárti főbb követeléseit honoralják.

Davidovics már hosszabb ideje nem találkozott Vukicsevics miniszterelnökkel és így annál nagyobb jelentőségű, hogy

Davidovics hétfőn délelőtt fel fogja keresni a miniszterelnököt, akivel közölni fogja a demokratapárt követeléseit.

Marinkovics Voja külügyminiszter már vasárnap délelőtt hosszasan tárgyalt Vukicsevics miniszterelnökkel és ez alkalommal — mint hírlik — a külügyminiszter már informálta is a miniszterelnököt azokról a követelésekről, amelyeket hétfőn a demokrata párt elnöke a miniszterelnök elé fog terjeszteni. A demokratapárti minisztereknek és Davidovicsnak ez a fellépése szükségessé tette, hogy Vukicsevics vasárnap hosszasan tárgyaljon a Beogradban tartózkodó miniszterekkel és szűkebb párthíveivel.

A vasárnap reggeli beogradi lapok olyan értesülést közölnek, hogy

Sztanojevics Aca és a miniszterelnök között a tárgyalások állítólag megszakadtak

és hogy Vukicsevics a radikálispárti elégedetlenek több követelésével szemben elutasító magatartást tanúsítana. Ezért vasárnap már arról beszéltek politikai körökben, hogy kormányválság van köztük, azonban

ezeket a híreket maga Vukicsevics miniszterelnök cáfolta meg a legérellyesebben.

Amikor Vukicsevics vasárnap délelőtt a miniszterelnökségről távozott és az új-

ságírók megkérdezték tőle, hogy megszakadtak-e a tárgyalások Sztanojevicssekkel, a miniszterelnök így válaszolt: — Már hogy szakadtak volna meg?

Hogy tudnám a barátaimmal megszakítani a tárgyalásokat?

A kormány radikális tagjai közül többen kijelentették, hogy Sztanojevics-

csék részéről semmiféle feltételt sem állítottak fel és úgy tudják, hogy Sztanojevics néhány nap múlva vissza fog térni Beogradba és remélik, hogy akkor létre jöjjön a teljes megegyezés

közte és a miniszterelnök között. Nagy szenzációt keltett politikai körökben a Pravda vasárnapi számának az a közlése, hogy

Radics Pavle állítólag a napokban audiencián volt Topolán Öfelségénél. A Pravda információja szerint a kihallgatáson már szó volt állítólag a horvát parasztpártnak a kormányba való közeli belépéséről. A lap azonban úgy tudja, hogy Radics István egyelőre nem akar a kormányba belépni mindaddig, amíg abban a demokraták is részt vesznek.

A baloldal fényes győzelmet aratott a német választásokon

A nacionalisták igen sok mandátumot vesztek, a szociáldemokraták rendkívül megerősödtek

Berlinből jelentik: Vasárnap zajlottak le Németországban a választások, amelyek nagyban különböznek a négy év előtti általános választásoktól, miután a helyzet ma már lényegesen tisztultabb, mint 1924-ben volt. Az azóta eltelt négy mint 1924-ben volt.

Most történt meg első ízben, hogy a német köztársaság polgárai teljesen nyugodt körülmények között adták le szavazataikat és a teljesen személytelen, proporcionalis választási rendszer merev listáival csak előmozdította, hogy a választók ne emberekre, hanem elvekre adják le szavazataikat.

Egész Németország mindössze harmincöt választási körzetre volt felosztva. A birodalmi gyűlés tagjainak létszáma nincs meghatározva, hanem minden hatvanezer leadott szavazat után egy képviselő kerül a birodalmi gyűlésbe

A most felosztott birodalmi gyűlésnek 493 képviselője volt és a mandátumok a kilenc nagyobb párt közt a következőképp oszlottak meg: német nemzeti néppárt 110, szociáldemokrata párt 131, Hitler nemzeti szocialista pártja 15, Stresemann néppártja 51, centrum 69, demokrata párt 32, kommunista párt 45, gazdasági párt 21, bajor néppárt 19 mandátum.

Mind a kilenc nagy párt a legnagyobb hévvel vesz részt a választási küzdelemben, de ezenkívül még tömördek kisebb párt állított jelöltet, az ezekre leadott szavazatok legnagyobb része azonban szétforgácsolódott.

Vasárnap már a kora reggeli órákban megkezdődött a népvándorlás a szavazóhelyiségek felé. A kormány tagjai és a hatóságok vezetői számára fenntartott Tauben-strassei szavazóirodában elsőnek dr. Schmidt porosz igazságügyminiszter szavazott le, azután Marx kancellár érkezett szavazni feleségével és fiával. Marx távozása után gördült a szavazóhelyiség elé Hindenburg elnök autója.

Hindenburg elnök Maixner államtitkár kíséretében lépett a szavazóhelyiségbe,

ahol a bizottság tagjai felállással üdvözölték. Hindenburg elkérte a két borítékot és a listákat és egy perc múlva a bizottság jegyzője már jelentette, hogy a birodalmi elnök eleget tett szavazási kötelezettségének. A délelőtti folyamán aztán a többi miniszterek is leszavaz-

tak, a beteg Stresemann külügyminiszter kivételével.

Németországnak összesen 41.220.000 választója van és az egész birodalomból beérkezett jelentések szerint

a szavazók mindenütt tömegesen gyakorolták választási jogukat.

Berlinben ez főképp annak köszönhető, hogy egész nap szakadt az eső, ami megakadályozta a kirándulókat az elutazásban. A tizenkilenc berlini szavazóhelyiség előtt ezért a délelőtti órákban olyan nagy volt a torlódás, hogy a választók hosszú sorban várták, amíg sor kerül rájuk. A zuhogó eső megbénította a választási propagandát és csak ritkán volt egy-egy lobogóval díszített toherautó látható.

A rendőrség fokozott éberséggel őrködött egész nap, azonban alig akadt dolga, csak az éjszakai és kora reggeli órákban állítottak elő száznegyven kommunistát és nemzeti szocialistát, akiket azonban igazoltatásuk után elbocsátottak. Az eddigi jelentések szerint a választások egy-két incidenstől eltekintve a legnagyobb rendben folytak le.

Düsseldorffban és Breslauban kisebb verekedések voltak a kommunisták és a nemzeti szocialisták között néhány sebesüléssel. Glauchában pedig hatottja is van a választási küzdelemnek, mert itt a szociáldemokrata párt elnökét egy kommunista verekedés közben agyon szarta.

Az eddig beérkezett jelentések szerint

a választóknak mintegy nyolcvan százaléka szavazott le.

Este hat órakor már nagy tömegek gyűltek össze az újságpaloták előtt és izgatottan várták a választási eredményeket. Este tíz óráig a felbontott urnák tartalmából az összes szavazatoknak csak egy tizedrészét számlálták meg, de már az eddig ismert eredményekből is megállapítható, hogy az egész vonalon igen erős a bal felé való eltolódás. A német nemzeti párt (nacionalisták) általában rengeteg vesz-

tek az 1924-ben elért szavazatok számából. Például Karlsruheban a nemzeti párt elvesztette szavazatainak felét és összesen 5056 szavazatot kapott az 1924-ben elért 10650 szavazattal szemben. A szociáldemokraták szavazati többlete itt 2400, a kommunistáké pedig 600, míg a német néppárt itt több mint 7000 szavazatot vesztek. Hasonló az arány a többi kerületekben is. Így

a nacionalizmusáról híres Münchenben 43.000 szavazat esett a szociáldemokratákra, míg a nemzetiek csak 10.200 szavazatot kaptak.

Hamburgban 700 urna közül este tíz óráig hatszáz urna tartalmát számlálták össze és itt ezek a szavazatok a következőképp oszlanak meg:

szociáldemokrata párt 215.000 (1924-ben 203.000)

német nemzetiek	74.000	(136.000)
néppárt	78.000	(83.000)
kommunisták	100.500	(90.000)
demokrata párt	67.000	(78.000)
nemzeti szocialisták	15.000	(14.000)
gazdasági párt	14.000	(0)
centrum	9.200	(10.900)

Hasonló az arány Bremában, Mannheimben és Castellben, ahol a szociáldemokraták szavazatainak a száma mindenütt többszörösen túlhaladja a többi pártokra leadott szavazatok számát. Általában megállapítható, hogy

a szociáldemokraták mindenütt főlényes győzelmet arattak és igen sok mandátumot elhódítottak

különösen a városokban, amelyek némelyikében a szociáldemokraták abszolút többséget szereztek.

Berlinben éjfélig 1.862.925 szavazatot számláltak össze, ami a következőképpen oszlik meg:

szociáldemokraták 674.906 (1924-ben 368.364),

német nemzetiek 196.939 (249.260),
centrum 120.516 (46.589),
néppárt 225.205 (55.730),
kommunisták 251.807 (217.231),
demokraták 137.929 (115.127),
nemzeti szocialisták 55.540 (13.740).
A többi szavazatok a kisebb pártok között oszlanak meg.

Az éjfélig beérkezett jelentésekből megállapítható, hogy

a nacionalisták érzékeny veszteségével szemben a szociáldemokraták sok helyen ötven százalékkal növelték szavazataik számát és erősen rért hódítottak a kommunisták is. A szavazatok végleges összeszámolása csak hétfőn fejeződik be.

